

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr.53/2003 - Codul muncii

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale

Prezentul proiect de act normativ a fost inițiat și elaborat de către Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, ca urmare a ratificării de către România a Convenției nr.190/2019 privind eliminarea violenței și a hărțuirii în lumea muncii, adoptată la cea de-a 108-a sesiune a Conferinței Internaționale a Muncii a Organizației Internaționale a Muncii, la Geneva la 21 iunie 2019, prin Legea nr.69/2024.

2.2. Descrierea situației actuale

În vederea adaptării legislației naționale la rigorile Convenției Organizației Internaționale a Muncii (OIM), se impune modificarea și completarea Legii nr.53/2003 - Codul muncii.

2.3. Schimbări preconizate

Prin prezentul act normativ sunt definite conceptele de violență și hărțuire în domeniul raporturilor de muncă, precum și principiile generale de prevenire a violenței și hărțuirii la locul de muncă. Totodată, prezenta lege extinde protecția angajaților și asupra altor categorii de locuri de muncă, cum ar fi:

- a) la locul de muncă, inclusiv în spații publice și private atunci când acestea constituie un loc de muncă;
- b) în locurile în care salariatul este plătit, se odihnește, mănâncă sau folosește grupurile sanitare, instalațiile pentru spălare și vestiare, puse la dispoziție de către angajator;
- c) în timpul deplasărilor în interes de serviciu, instruirii, formării, evenimentelor sau activităților sociale în legătură cu munca;

- d) prin intermediul comunicărilor legate de muncă, inclusiv cele efectuate prin tehnologia informației și comunicațiilor;
- e) în spațiile de cazare puse la dispoziție de angajator;
- f) pe durata efectuării deplasării către și dinspre locul de muncă.

De asemenea, sunt prevăzute sancțiuni cu caracter disuasiv și proporțional, prin care se asigură protecția drepturilor salariaților împotriva violenței și hărțuirii în lumea muncii.

2.4. Alte informații*)

Nu e cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2. Impactul social

Nu e cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Hărțuirea la locul de muncă afectează puternic demnitatea umană. De asemeni ea are efecte importante asupra respectării dreptului la viață privată, asupra integrității fizice și psihice și poate recurge la mijloace care pot constitui tratamente inumane și degradante. Toate acestea conduc la încălcarea unor drepturi recunoscute prin Declarația Universală a Drepturilor Omului, Carta drepturilor fundamentale a UE ori Constituția României.

Prevederile prezentului proiect vin cu un dispozitiv normativ de natură să întărească apărarea acestor drepturi fundamentale.

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Una din problemele macroeconomice curente ale României este deficitul de forță de muncă, cauzat de plecarea lucrătorilor în țări unde pot găsi condiții mai bune.

Schimbările preconizate sunt de natură să creeze condiții mai bune de muncă, sporind atractivitatea angajatorilor din România.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat						
<i>Nu e cazul.</i>						
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri						
<p>În acest moment numeroase firme sunt preocupate în mod spontan de crearea unui mediu de lucru care să protejeze lucrătorul de hărțuire, ceea ce implică eforturi administrative și costuri.</p> <p>De asemenea, hărțuirea din partea angajatorului este adesea folosită de angajator pentru obține avantaje pe seama angajatului, cum ar fi constrângerea acestuia să presteze ore suplimentare neplătite, intensificarea muncii până la burnout ori acceptarea unor condiții de lucru a căror ameliorare ar fi necesitat costuri.</p> <p>Noile norme sunt de natură să impună un mediu concurențial corect, unde angajatorii care oferă condiții adecvate lucrătorilor nu sunt penalizați indirect.</p>						
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător						
<i>Nu e cazul.</i>						
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării						
<i>Nu e cazul.</i>						
3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile						
<i>Nu e cazul.</i>						
3.9. Alte informații						
<i>Nu e cazul.</i>						
Secțiunea a 4-a						
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri						
- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1.	2024	2025	2026	2027	2028	
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						

(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
(iii) contribuții de asigurări						
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri Se va menționa natura acestora						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i) cheltuieli de personal						
ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli Se va menționa natura acestora						
4.3. Impact financiar, plus/ minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						

c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
<p>4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:</p> <p>a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;</p> <p>b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.</p>						
4.8. Alte informații						
<p>Secțiunea a 5-a</p> <p>Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare</p>						
<p>5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ</p> <p><i>Nu e cazul.</i></p>						
<p>5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice</p> <p><i>Nu e cazul.</i></p>						
<p>5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)</p> <p>5.3.1. Măsurile normative necesare transunerii directivelor UE</p> <p><i>Nu e cazul.</i></p>						
<p>5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene</p> <p><i>Nu e cazul.</i></p>						

<p>5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate</p> <p><i>Nu e cazul.</i></p>
<p>5.6. Alte informații</p> <p><i>Nu e cazul.</i></p>
<p>Secțiunea a 6-a</p> <p>Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ</p>
<p>6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative</p> <p>Prezentul proiect de act normativ se încadrează în prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.</p>
<p>6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate</p> <p><i>Nu e cazul.</i></p>
<p>6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative:</p> <p><i>Nu e cazul.</i></p>
<p>6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative</p> <p><i>Nu e cazul.</i></p>
<p>6.5. Informații privind avizarea de către:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi <p>Proiectul de act normativ va fi supus avizării Consiliului Legislativ.</p>

<p>6.6. Alte informații</p> <p><i>Nu e cazul.</i></p>
<p>Secțiunea a 7-a</p> <p>Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</p>
<p>7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ</p> <p>Au fost respectate prevederile Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009.</p> <p>Proiectul de act normativ se inițiază cu respectarea procedurilor aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale, prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, fiind publicat pe site-ul MMFTSS, în perioada 03.02.-14.03.2025.</p> <p>Prezentul proiect de act normativ a fost supus comentariilor publicului, în perioada 03.02.-12.02.2025.</p>
<p>7.2. Informarea societății civile cu privire la eventulul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice</p>
<p>Secțiunea a 8-a</p> <p>Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ</p>
<p>8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ</p> <p><i>Nu e cazul.</i></p>
<p>8.2. Alte informații</p> <p><i>Nu e cazul.</i></p>

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.53/2003 - Codul muncii.

Ministrul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale

Simona BUCURA - OPRESCU

AVIZAT:

VICEPRIM - MINISTRU

Marian NEACȘU

Secretarul General al Guvernului

Mihnea - Claudiu DRUMEA

Ministrul Justiției

Radu MARINESCU